

Такі результати свідчать про високий рівень мотивації покоління «центеніалів» на успіх.

Моїм життям теж керує потужна позитивна мотивація, тобто те, що змушує мене рухатися вперед. Я бажаю стати гарним педагогом для того, щоб показати дітям, що навчатись можна легко і цікаво. Моєю мотивацією є бажання змінити ставлення людей до професії педагога, показати всім, що наше нібито «загублене» покоління може досягти великих цілей. Це мотивує мене приходити на пари та вчитися. Щодня я ставлю собі якісь мінімальні завдання і виконую їх. Для мені важливий саморозвиток. Це мотивує читати книги, дивитись гарні фільми, з яких можна щось для себе взяти. Є бажання розвиватися, не стояти на місці, рухатися вперед і досягти своєї мети.

Отже, можна зробити висновок, що цінності покоління «центеніалів» все ще формуються. Вельми переконливо це виявляється у ставленні до навчання. Вірогідно, місія «центеніалів» у царині пізнавальної діяльності полягає в тому, щоб зруйнувати або принаймні трансформувати все, що застаріло. У професійному сенсі представники покоління віддані улюбленій справі й усе стратегічно прораховують. Вони толерантні, розуміють, що світ різноманітний, і поважають це. Саме таким уявляється мені і «колективний портрет» групи, де я навчаюся. А тому всупереч важким, подекуди катастрофічним обставинам, які переживає наша країна, хочеться вірити, що українська генерація «центеніалів» має шанс на майбутнє.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Конфлікт поколінь є завжди, – лугський психолог. URL: <https://www.volynnews.com/news/society/konflikt-pokolin-ye-zavzhdy-lutskyu-psykholoh>.
2. Стіллман Д., Стіллман Й. Покоління Z на роботі: як наступне покоління змінює сферу трудових відносин / переклад з англ. Харків : Ранок; Фабула, 2019. 304 с.
3. Як навчати англійської мови дітей покоління Z та Alpha. URL: https://courses.interclass.in.ua/how_to_teach_z_alpha_kids.

Ілійчук Любомира Василівна,
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки початкової освіти,
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника,
м. Івано-Франківськ, Україна

ШЛЯХИ РЕАЛІЗАЦІЇ ІДЕЇ СТУДЕНТОЦЕНТРИЗМУ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ

Діяльність сучасних закладів вищої освіти характеризується втіленням ідеї студентоцентризму, яка полягає у підготовці студентів до професійної діяльності й життя як активних громадян демократичного суспільства, забезпеченні особистісного розвитку здобувачів вищої освіти, формуванні потреби в навчанні впродовж життя. Студентоцентрований підхід є ключовим методологічним інструментом реалізації ключових цілей Болонського процесу і за своєю суттю є компетентнісним. Слід зауважити, що у змісті студентоцетрованого підходу, крім компетентнісного, закладені основи суб'єктного підходу. Суб'єктний підхід розглядає учасників освітнього процесу як рівноправних суб'єктів освітнього процесу, орієнтованих на творчий і духовний розвиток особистості, міжособистісну взаємодію, конструктивний діалог, допомогу та підтримку в самоосвіті й самовдосконаленні [2, с. 181].

Упровадження студентоцетрованого підходу свідчить про зміни в структурі освітнього простору та ролей стейкхолдерів у процесі професійної підготовки майбутніх фахівців. Зокрема, у здобувачів з'являється можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, вибору освітніх програм, навчальних курсів тощо. Разом з тим, комерціалізація і трансформація освіти висуває нові вимоги щодо набутого рівня компетентностей, які будуть відповідним чином оцінені роботодавцями. З цього погляду студенти стають зацікавленими в підвищенні якості вищої освіти, що дозволить їм отримати конкурентні переваги на ринку праці. Для задоволення цих потреб викладачі мають активно співпрацювати з роботодавцями задля адаптації освітніх програм і навчальних курсів, які повинні відповідати найновішим вимогам до професійних та особистісних

якостей випускників. Таким чином, мова йде про так званий «трикутник відносин», у якому всі зв'язки є двонаправленими. Так, здобувач отримує від викладача знання, певний досвід, формує компетентності, і, водночас, через систему зворотного зв'язку потребує підвищення якості освіти. Викладач отримує інформацію про нові вимоги ринку праці від роботодавців для формування змісту освіти. Роботодавці висувають певні вимоги до рівня підготовки студентів, цим самим формуючи нові «правила гри», які потребують оволодіння студентами відповідними компетентностями. Цей процес створює передумови до формування абсолютно нового рівня комунікації між усіма зацікавленими сторонами [1, с. 46].

На основі аналізу проблеми студентоцентризму в сучасних наукових дослідженнях визначено умови реалізації студентоцентрованого підходу у процесі професійної підготовки майбутніх фахівців, серед яких:

✓ соціальні (прийняття і культивування закладом вищої освіти традиції «демократичної платформи» для реалізації права на відкрите і вільне висловлювання здобувачами своїх суджень, думок, пропозицій і побажань; постійне нарощування і удосконалення ресурсів інфраструктури ЗВО; розбудова інфраструктури закладу освіти на засадах соціального партнерства між його представниками із числа викладачів і студентів);

✓ психологічні (забезпечення дієвого психологічного супроводу розвитку групової взаємодії і комунікації здобувачів; забезпечення психологічного супроводу адаптації студентів-іноземців; організація постійно діючих онлайн тренінгів і курсів для задоволення різних запитів НПП і студентів);

✓ педагогічні (постійне залучення здобувачів до обговорення змісту освітніх програм; задоволення вимог академічної доброчесності; оновлення змісту і форм проведення занять, проходження практик і критеріїв оцінювання; дотримання відповідності між програмними результатами і методами, формами та засобами їх досягнення; розвиток інституту наставництва і самоуправління в студентських колективах; реалізація ідей педагогіки партнерства);

✓ управлінські (організація діяльності й забезпечення результативності студентських центрів; залучення молоді до роботи в студентських наукових гуртках, творчих групах тощо; залучення здобувачів до участі у грантових освітніх і наукових програмах; активізація академічної мобільності студентів; стимулювання участі викладачів у програмах підвищення кваліфікації; періодичний моніторинг якості освітніх послуг та рівнів задоволення запитів їх споживачів тощо);

✓ особистісного розвитку (забезпечення можливостей для реалізації особистісного й творчого потенціалу студентів; забезпечення можливостей для отримання студентами соціальної, психологічної, юридичної підтримки і допомоги, консультування з питань мобільності за програмами обміну та участі у грантових дослідницьких й інших програмах з міжнародною участю; забезпечення можливостей для здобувачів покривати витрати на навчання за рахунок участі в різних міжнародних і вітчизняних проєктах) [3, с. 132–133].

Отже, сучасне суспільство висуває нові вимоги до якості надання освітніх послуг, створення умов для розвитку особистісних і професійних якостей майбутніх фахівців. Досягнення максимальної ефективності цього процесу можливе за умов реалізації ідей студентоцентризму в освітній діяльності ЗВО.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аналіз провідного вітчизняного та зарубіжного досвіду гуманізації вищої освіти як засобу забезпечення її якості: аналітичні матеріали : частина II / за ред. В. Лугового, Ж. Таланової. Київ : ІВО НАПН України, 2016. 111 с.
2. Кожушко С. П. Підготовка майбутніх фахівців з комерційної діяльності до професійної взаємодії : теоретико-методичний аспект : монографія. Дніпропетровськ : Дніпропетровський університет імені Альфреда Нобеля, 2014. 428 с.
3. Опачко М. В., Козловська І. М., Ключковська І. М. Реалізація студентоцентрованого підходу в сучасних умовах розвитку вищої школи. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота»*. 2021. Вип. 2 (49). С. 129–134.